SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2010

av Johan Büser och Robert Andersson Hammarstrand (båda S)

Klimatsatsningar med sjysta villkor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur nya statliga stöd till klimatomställning kan villkoras med krav på kollektivavtal eller likvärdiga kollektivavtalsenliga villkor, jämställdhet och trygga anställningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Klimatkrisen är vår tids största utmaning, men också en möjlighet att bygga ett starkare och mer rättvist samhälle. För att klara omställningen krävs stora investeringar i ny teknik, infrastruktur och industri. Staten spelar en avgörande roll i detta arbete, inte minst genom att stödja företag som bidrar till den gröna omställningen. Men klimatomställningen får inte ske på bekostnad av arbetarnas villkor.

När offentliga medel används för att stötta näringslivet måste det också ställas krav på schyssta arbetsvillkor, jämställdhet och fackliga rättigheter. Det är en fråga om rättvisa, men också om långsiktig hållbarhet. Vi socialdemokrater har alltid stått upp för både utveckling och trygghet. Vi vet att framtidens gröna jobb måste vara trygga jobb. Därför behöver vi säkerställa att klimatsatsningar också stärker den svenska modellen och bidrar till jämlikhet.

Regeringen bör se över hur nya statliga stöd till klimatomställning kan villkoras med krav på kollektivavtal eller likvärdiga kollektivavtalsenliga villkor, jämställdhet och trygga anställningar. Villkoren behöver utformas med respekt för arbetsmarknadens parter och i enlighet med EU-rätten. Förslaget gäller villkoren för stöd, inte att införa nya stöd eller öka befintliga anslag.

Det är också centralt att stå upp för facklig organisering och inflytande på arbetsplatser. Arbetstagarnas möjlighet att organisera sig och gemensamt kräva bättre villkor är en grundläggande del av den svenska modellen. Statligt stödda klimatsatsningar ska genomföras med respekt för dessa rättigheter.

Även offentlig upphandling som används för att genomföra klimatsatsningar behöver bidra till schyssta villkor. Företag ska inte kunna vinna offentliga kontrakt genom att pressa löner eller försämra anställningsvillkor. Regeringen bör därför se över hur kollektivavtalsenliga villkor och anställningstrygghet kan få ett starkare genomslag i sådana upphandlingar. Kraven ska vara förenliga med EU-rätten, möjliga att följa upp och omfatta relevanta underleverantörsled.

Klimatomställningen ska förena utveckling och trygghet. Offentliga medel ska bidra till minskade utsläpp och ett arbetsliv där människor har goda villkor och inflytande över sin arbetssituation.

Johan Büser (S) *Robert Andersson Hammarstrand (S)*